

Realizacja projektu CITISPYCE

2016-03-24

WYDARZENIA ZREALIZOWANE W RAMACH CITISPYCE

PRODUKTY PROJEKTU

Informacje o projekcie

Przedmiotem projektu CITISPYCE (Combating Inequalities through Innovative Social Practices of and for Young People in Cities across Europe) była identyfikacja czynników różnicujących status osób młodych zamieszkujących europejskie miasta oraz wypracowanie zasad, mechanizmów i instrumentów służących poprawie ich sytuacji społeczno-ekonomicznej. Zespół badawczy postawił przed sobą zadanie znalezienia odpowiedzi na pytanie **w jaki sposób, w kompleksowej i dynamicznej rzeczywistości społecznej, budować innowacyjne polityki i programy publiczne o charakterze lokalnym prowadzące do poprawy sytuacji społeczno-ekonomicznej osób młodych.**

Sformułowanie odpowiedzi na to pytanie powinno prowadzić do ograniczenia negatywnych konsekwencji wykluczenia społecznego ludzi młodych (np. alienacja, przestępczość, bierność, uzależnienia od pomocy socjalnej, itp.). Zarazem przyczyni się to do wzmacniania potencjału wzrostu gospodarczego i budowy konkurencyjności polskiej gospodarki oraz prowadzi do rozwoju społecznego (poprzez partycypację społeczno-polityczną). Projekt ten wpisuje się w cele określone dla Europejskiej Platformy Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu.

Informacje o projekcie w j. angielskim można znaleźć na stronie lidera projektu, Uniwersytetu Aston <http://www.aston.ac.uk/lss/research/research-centres/interland/citispyce/>

Cele szczegółowe projektu

Realizacja celów szczegółowych projektu obejmowała między innymi:

- analizę efektywności i skuteczności lokalnych polityk publicznych w zakresie inkluzji społeczno-ekonomicznej młodych mieszkańców miast,
- badanie natury innowacji społecznych w aspekcie ich wykorzystania dla ograniczania zjawisk nierówności społeczno-ekonomicznej występujących wśród ludzi młodych,
- stworzenie demograficzno-przestrzennej mapy nierówności osób młodych zamieszkujących skupiska miejskie,
- identyfikację strategii radzenia sobie przez osoby młode z problemami społeczno-ekonomicznymi, które napotykają,
- wypracowanie rekomendacji, reguł, mechanizmów i instrumentów służących poprawie sytuacji

społeczno-ekonomicznej osób młodych zamieszkujących skupiska miejskie,

- wprowadzenie (w formie pilotażu) rozwiązań wypracowanych w projekcie CITISPYCE oraz empiryczna weryfikacja ich efektywności i skuteczności,

- upowszechnienie rozwiązań wypracowanych (i pozytywnie zweryfikowanych) w projekcie CITISPYCE i ich włączenie do głównego nurtu polityk publicznych. W szczególności tych o charakterze lokalnym, zorientowanych na inkluzję społeczną, ekonomiczną, kulturową i obywatelską młodych mieszkańców miast.

Metoda i partnerzy

Działania w ramach projektu CITISPYCE miały charakter wielowymiarowy i interdyscyplinarny. Członkowie zespołu badawczego reprezentowali dyscypliny takie jak ekonomia, socjologia, antropologia, politologia. Dzięki tej interdyscyplinarności możliwe było zastosowanie podejścia holistycznego i wieloaspektowego oraz możliwa była triangulacja metod badawczych. Umożliwiło to objęcie analizą wszystkich kluczowych zjawisk i procesów warunkujących sytuację osób młodych na rynku pracy (np. sytuacja mieszkaniowa, opieka zdrowotna, opieka społeczna, edukacja, oferta kulturalna, aktywność obywatelska).

Odzwierciedleniem wielkowymiarowości projektu CITISPYCE była między innymi struktura konsorcjum badawczego. Składały się na nią podmioty o zróżnicowanym i odmiennych ale zarazem komplementarnych kompetencjach i doświadczeniach. W strukturze tej występowały zarówno uniwersytety, jak i władze samorządowe oraz organizacje pozarządowe z dziesięciu miast europejskich (Ateny, Barcelona, Birmingham, Brno, Hamburg, Kraków, Malmö, Rotterdam, Sofia, Wenecja). W przypadku naszego miasta w projekcie uczestniczył Urząd Miasta Krakowa oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Działania w projekcie

W trakcie trzydziestu sześciu miesięcy trwania projektu zespół krakowski zaangażowany był w następujące działania:

a) **projektowanie oraz modyfikację metodologii badawczej** stanowiącej podstawę realizacji projektu CITISPYCE i osiągnięcia założonych w nim celów badawczych. W wyniku realizacji tego zadania powstała metodologia umożliwiająca prowadzenia porównawczych badań międzynarodowych.

b) **przeprowadzenie badania dotyczącego sytuacji osób młodych w Krakowie**. W zakresie problemowym tych badań znalazły się następujące zagadnienia: zatrudnienie, sytuacja mieszkaniowa, oferta edukacyjna, usługi społeczne, partycypacja społeczna, aktywność obywatelska. Podstawowym produktem działań, prowadzonych przez zespół badawczy UEK był raport z badań krajowych (*Work Package 2 Baseline Study*). W oparciu o raporty krajowe opracowany został raport porównawczy obrazujący sytuację osób młodych w wybranych krajach europejskich oraz działania podejmowane na poziomie Wspólnoty europejskiej na rzecz poprawy ich sytuacji społeczno-ekonomicznej;

c) **pierwsze pogłębione badanie terenowe** przeprowadzone zostały na terenie dwóch wybranych

osiedli Krakowa (Rząka i Mistrzejowice). Jego celem była analiza postrzegania sytuacji osób młodych przez decydentów i urzędników oraz innych kluczowych interesariuszy (organizacji pozarządowych, lokalnych liderów) lokalnych polityk publicznych adresowanych do tej grupy społecznej. Równie istotnym ich celem była analiza jakości infrastruktury usług społecznych. Badanie przeprowadzone zostało z wykorzystaniem, między innymi, indywidualnych wywiadów pogłębionych (*WorkPackage 3 Fieldwork I*). Wyniki analizy tych studiów przypadku, przeprowadzone przez zespół badawczy UEK, wykorzystane zostały do przygotowania całościowego opisu infrastruktury usług społecznych dostępnych dla osób młodych w wybranych miastach Unii Europejskiej. Podstawowym produktem tych działań jest dziesięć raportów krajowych oraz mapa przedstawiająca ramy polityk publicznych adresowanych do ludzi młodych, w tym typy i charakter interwencji podejmowanych w tym zakresie przez władze wybranych miast europejskich;

d) **drugie badanie terenowe** przeprowadzone zostanie również na terenie trzech osiedli Krakowa. Jego wyniki posłużyły do poznania wartości, postaw, zachowań i strategii osób młodych w obliczu problemów społeczno-ekonomicznych z którymi przychodzi im się mierzyć. W szczególności analizie poddane zostały następujące zagadnienia: nierówności społeczno-ekonomiczne wśród ludzi młodych zamieszkujących osiedla problemowe; nowe formy wykluczenia osób młodych oraz ich źródła, aktywność obywatelska ludzi młodych na osiedlach problemowych, ocena efektywności i skuteczności innowacyjnych przedsięwzięć podejmowanych na rzecz osób młodych. Aktywności badacze podejmowane w ramach tego komponentu miały również na celu odpowiedź na pytanie o wpływ kryzysu ekonomicznego na te dziedziny i jego związek z politykami na rzecz zwalczania ubóstwa, wykluczenia społecznego i innych barier, na które napotykają ludzie młodzi. Ponadto przedmiotem prowadzonych badań była ocena stopnia aktywności obywatelskiej ludzi młodych, ich postawy wobec możliwości rynku pracy oraz ich aspiracje. Badanie przeprowadzone było poprzez wykorzystanie wywiadów pogłębionych oraz formuły grup fokusowych (*Work Package 4 Fieldwork II*). Podstawowym produktem tych działań, po stronie zespołu badawczego UEK, będzie raport krajowy z przeprowadzonych badań. Stał się on elementem raportu końcowego z realizacji projektu;

e) **ocena możliwości przenoszenia wartościowych rozwiązań**, lokalnych polityk publicznych adresowanych do osób młodych, stosowanych w wybranych miastach europejskich do polskiego kontekstu społeczno-kulturowego i administracyjnego. Kluczowe dla realizacji tego zamierzenia badawczego będzie: określenie warunków skutecznej implementacji takich rozwiązań, ustalenie barier ograniczających możliwości przenoszenia tych rozwiązań, ocena wpływu programów finansowych służących zwalczaniu wykluczenia społecznego na postawy i zachowania osób młodych oraz refleksja nad sposobami angażowania młodych mieszkańców miast w takie przedsięwzięcia. Istotą tych działań, a zarazem ich produktem, będą projekty pilotażowe. Zakłada się, że realizację od siedmiu do dwunastu takich projektów. Charakter tych projektów i miejsce ich implementacji ustalone zostaną w toku realizacji projektu. Wdrożenie projektów pilotażowych ma posłużyć do wytworzenia nowej przestrzeni współdziałania twórców miejskich polityk publicznych zorientowanych na ograniczanie zjawisk nierówności wśród ludzi młodych z innowatorami społecznymi (*Work Package 6 Pilot Activities*),

f) **opracowanie studiów przypadku** bazujących na ustaleniach badawczych projektu (w tym tych zebranych w *Work Package 5 Interim evaluation*) oraz efektach działań pilotażowych. Na tym etapie prac sporządzona zostanie także pierwsza wersja rekomendacji strategicznych dotyczących działań na

rzecz zwalczania nierówności wśród ludzi młodych adresowanych do ich kluczowych interesariuszy na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim. Zespół badawczy UEK będzie zaangażowany w opracowanie studiów przypadków (co najmniej dwóch), które zostaną następnie wykorzystane dla opracowania całościowego Raportu na temat studiów przypadku, stworzenie repozytorium tych studiów oraz seminaria poświęcone wypracowaniu rekomendacji strategicznych (*Work Package 7 Case Studies and Evaluation*),

g) **opracowanie raportu końcowego** prezentującego przebieg projektu oraz osiągnięte w jego ramach efekty. Integralnym elementem tego raportu był katalog rekomendacji strategicznych dotyczących projektowania i implementacji innowacyjnych, lokalnych polityk publicznych służących ograniczaniu barier społeczno-ekonomicznych stojących przed osobami młodymi (*Work Package 8 Final Report&Recommendations*). Celem tych rekomendacji było opisanie jak zastosowanie innowacji społecznych może przyczynić się do poprawy sytuacji osób młodych w Europie zamieszkujących obszary problemowe, rozwoju gospodarki opartej na wiedzy poprzez wykorzystanie nowych narzędzi aktywizacji zawodowej młodych przedsiębiorców oraz wzrostu efektywności mechanizmów finansowych stosowanych w tym zakresie na poziomie Wspólnoty Europejskiej. Katalog ten został sporządzony w oparciu o wcześniejsze wyniki prac prowadzonych w poszczególnych komponentach projektu, raporty oraz wyniki dyskusji. Prace nad przygotowaniem rekomendacji strategicznych w szczególności prowadzone były w ramach warsztatów (*Work Package 5 oraz Work Package 7*),

h) **upowszechnienie efektów projektu CITISPYCE** oraz ich włączenie do głównego nurtu innowacyjnych polityk publicznych adresowanych do osób młodych zamieszkujących miasta. Działania te realizowane były tak poprzez wykorzystanie tradycyjnych technik, jak i narzędzi innowacyjnych, w tym sieci problemowych i środowiskowych.

Najistotniejszymi działaniami prowadzonymi w ramach tego komponentu było opracowanie i realizacja strategii upowszechniania wyników projektu, strona internetowa projektu oraz konferencja końcowa. We wszystkie te działania włączony został zespół badawczy UEK (*Work Package 10 Dissemination*).